

ADVIES VAN DE COMMISSIE**van 22 februari 2005****betreffende het verzoek van de Republiek Bulgarije en van Roemenië om toetreding tot de Europese Unie**

DE COMMISSIE VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN,

Gelet op het Verdrag betreffende de Europese Unie, met name op artikel 49,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) De Republiek Bulgarije en Roemenië hebben een verzoek ingediend om lid te worden van de Europese Unie.
- (2) In haar adviezen van 15 juli 1997 over de Republiek Bulgarije en Roemenië heeft de Commissie reeds haar standpunt tot uitdrukking kunnen brengen over bepaalde essentiële aspecten van de problemen in verband met deze aanvragen.
- (3) Op de bijeenkomst van de Europese Raad in Kopenhagen in juni 1993 zijn de politieke, economische en wetgevingscriteria voor het lidmaatschap voor de eerste maal vastgelegd. Deze vormden de leidraad bij het toetredingsproces en de basis voor de periodieke verslagen van de Commissie over de vorderingen van Roemenië en de Republiek Bulgarije. Overeenkomstig de politieke criteria van Kopenhagen dienen de Republiek Bulgarije en Roemenië te beschikken over stabiele instellingen die de democratie, de rechtsorde, de mensenrechten en het respect voor en de bescherming van minderheden garanderen. Deze vereisten zijn als constitutionele principes vastgelegd in het Verdrag betreffende de Europese Unie en beklemtoond in het Handvest van grondrechten van de Europese Unie. Volgens de economische criteria dienen zij te beschikken over een functionerende markteconomie en het vermogen het hoofd te bieden aan de concurrentiedruk en de marktkrachten binnen de Unie. Het wetgevingscriterium heeft betrekking op het vermogen de verplichtingen van het lidmaatschap die voortvloeien uit de EU-wetgeving, het acquis, op zich te nemen, hetgeen mede inhoudt dat de doelstellingen van een politieke, economische en monetaire unie worden onderschreven.
- (4) De voorwaarden en regelingen voor de toelating van beide landen vormden het voorwerp van onderhandelingen tussen de lidstaten en Roemenië en de Republiek Bulgarije.
- (5) De Commissie is in het strategiedocument inzake de vorderingen op het gebied van het uitbreidingsproces, dat op 6 oktober 2004 werd goedgekeurd, tot de conclusie gekomen dat de Republiek Bulgarije en Roemenië voldoen aan de politieke criteria voor het lidmaatschap. Gelet op de vorderingen die beide landen hebben gemaakt, hun prestaties bij de tenuitvoerlegging van de verbintenissen die zij zijn aangegaan en het voorbereidende werk dat zij hebben verricht, verwachtte de Commissie dat zij op 1 januari 2007 zouden voldoen aan de economische criteria en het wetgevingscriterium en klaar zouden zijn voor het lidmaatschap. De Commissie verklaarde dat zij alles in het werk zou stellen om het doel te bereiken dat de Europese Raad had vastgesteld, namelijk de onderhandelingen met de Republiek Bulgarije en Roemenië in 2004 tot een goed einde te brengen op basis van eigen verdiensten, waarna het Toetredingsverdrag zo vroeg mogelijk in 2005 zou kunnen worden ondertekend.
- (6) De onderhandelingen zijn afgesloten in december 2004 en de overeengekomen bepalingen lijken eerlijk en juist. De uitbreiding stelt de Europese Unie dan ook in de gelegenheid bij de ontwikkeling van haar internationale betrekkingen een grotere rol te spelen, terwijl tezelfdertijd haar interne samenhang en dynamiek bewaard blijven.

- (7) Door toe te treden tot de Europese Unie aanvaardden de Republiek Bulgarije en Roemenië zonder voorbehoud het Verdrag tot vaststelling van een Grondwet voor Europa en, tot de inwerkingtreding van laatstgenoemd Verdrag, het Verdrag betreffende de Europese Unie en de Verdragen tot oprichting van de Europese Gemeenschappen, alle doelstellingen van die Verdragen en alle besluiten die sinds hun inwerkingtreding zijn genomen, alsmede de beleidskeuzes voor de ontwikkeling en versterking van die Gemeenschappen en de Unie.
- (8) Een essentieel kenmerk van de rechtsorde die is ingesteld door de Verdragen tot oprichting van de Europese Gemeenschappen en, vanaf haar inwerkingtreding, het Verdrag tot vaststelling van een Grondwet voor Europa, is dat sommige bepalingen en bepaalde besluiten die door de instellingen zijn goedgekeurd rechtstreeks toepasselijk zijn, dat het Gemeenschapsrecht voorrang heeft op nationale bepalingen die mogelijk daarmee strijdig zijn, en dat er procedures zijn om de uniforme interpretatie van het Gemeenschapsrecht te garanderen. Toetreden tot de Europese Unie houdt in dat het bindende karakter van deze regels wordt erkend. Inachtneming ervan is noodzakelijk om de doeltreffendheid en eenheid van het Gemeenschapsrecht te garanderen.
- (9) De Commissie roept de Republiek Bulgarije en Roemenië op de verbeteringen die nog noodzakelijk zijn in de context van de politieke en economische criteria van het lidmaatschap, alsmede met betrekking tot de goedkeuring, implementatie en handhaving van de EU-wetgeving, krachtdadig door te voeren. De Commissie zal erop blijven toezien dat beide landen hun verbintenissen en verplichtingen nakomen en zal deze landen met de beschikbare instrumenten bijstaan. De Commissie behoudt zich overeenkomstig het Toetredingsverdrag, met name artikel 39 van het Toetredingsprotocol, het recht voor op basis van dit voortdurende toezicht een voorstel in te dienen met de aanbeveling de toetreding met een jaar, tot 1 januari 2008, uit te stellen indien zij op grond van de stand van de voorbereidingen voor de goedkeuring en de implementatie van het acquis in de Republiek Bulgarije of Roemenië van oordeel is dat er sterke aanwijzingen zijn dat er een ernstig risico is dat een van beide landen op 1 januari 2007 duidelijk niet in staat zal zijn te voldoen aan de verplichtingen van het lidmaatschap op een aantal belangrijke gebieden, waaronder de specifieke verbintenissen en criteria die voor Roemenië gelden op het gebied van justitie en binnenlandse zaken en mededinging. De Commissie behoudt zich tevens het recht voor op basis van het toezicht een beroep te doen op de verschillende vrijwaringsbepalingen waarin het Toetredingsverdrag voor beide landen voorziet, en op het specifieke mechanisme voor staatssteun waarin het Toetredingsverdrag voor Roemenië voorziet, ingeval dit land zijn verbintenissen niet nakomt wat de handhaving van de regels op dit gebied betreft.
- (10) De Commissie roept de Bulgaarse en Roemeense autoriteiten op de vertaling en de revisie van het acquis te voltooien voor de datum van toetreding zodat de rechtszekerheid bij de implementatie van de wetgeving gegarandeerd is.
- (11) Een van de doelstellingen van de Europese Unie is de versterking van de solidariteit tussen haar volken, met inachtneming van hun geschiedenis, cultuur en tradities.
- (12) Uitbreiding van de Europese Unie door de toetreding van de Republiek Bulgarije en van Roemenië draagt bij tot de versterking van de waarborgen voor vrede en vrijheid in Europa,

BRENGT EEN GUNSTIG ADVIES UIT:

over de toetreding van de Republiek Bulgarije en Roemenië tot de Europese Unie.

Dit advies is gericht aan de Raad van de Europese Unie.

Gedaan te Brussel, op 22 februari 2005.

Voor de Commissie
Olli REHN
Lid van de Commissie voor uitbreiding

Voor de Commissie
De voorzitter
José Manuel BARROSO